

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

H. JACOB. — Bezwaren tegen de uitbreiding der wet betreffende de Arbeidsongevallen tot de bedienden.

RECHTSPRAAK.

Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 1° Kamer. — 21 Januari 1933. — Verheling van erfelijke goederen. — Zending van den notaris bij rechterlijke verdeling aangesteld voor wat betreft de betwistingen en moeilijkheden door partijen opgeworpen.
Burgerlijke Rechtbank Brugge. — 17 Maart 1933. — Erfdiensbaarheden. — Loozing van faescale stoffen. — Loozing van huishoudelijke waters. — Nietvoorlopende erfdiensbaarheden.
Boetschappelijke Rechtbank Dendermonde. — 5 April 1933. — Verkeer. — Autobusdienst. — K. B. van 21 Maart 1932. — Toepasselijkheid. — Voorwaarden.

Werkrechtssraad Antwerpen. — Gemengde Kamer. — 28 December 1932. — Hoedanigheid van bediende of werkmans. — Meestergast. — Wetten van 10 10 Maart en 9 Juli 1926. — Verband tusschen beide. — Zending der twee kamers van den Werkrechtssraad.

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.

Rb. Amsterdam. — II. — 10 Juni 1932. — Art. 1302, 1584 Vlg. B. W. — Wanprestatie huurder van genoegzaam gewichtigen aard. — Rechtsverbeuring. — Schade.

BIBLIOGRAPHIE.

DE VERVLAAMSCHING VAN HET GERECHT.

INGEZONDEN BIJDRAGE.

WETGEVING.

Bezwaren tegen de uitbreiding der Wet betreffende de ARBEIDSONGEVALLEN tot de bedienden.

De wet van 24 December 1903 betreffende de arbeidsongevallen, waarvan de bedoeling is, de arbeiders te beschermen tegen het beroepsrisico, was van den aanvang af toepasselijk op een beperkte groep bedienden, op degenen die, tengevolge van hun rechtstreekse of onrechtstreekse deelname aan het arbeidsproces, blootgesteld waren aan dezelfde gevaren als de arbeiders en van wie de jaarwedde een bedrag van 2400 fr. niet overschreed.

Bij de wet van 18 Juni 1930 werd de regeling uit de wet van 24 December 1903 uitgebreid tot alle bedienden die onder de toepassing vallen van de wet van 1922 op het bediendencontract.

Deze uitbreiding geschiedde schier zonder voorarbeid, tijdens de herziening van de wetgeving op de arbeidsongevallen, ingevolge een plotseling opgedoken amendement, ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij de voorbereiding van de wijzigingen, waarvan de ervaring sedert 1903 de noodzakelijkheid had aangetoond, had de bedoeling voorgezet van de bestaande toepassingswijze der wetgeving te handhaven, zooals duidelijk blijkt uit de memorie van toelichting namens de Regeering, door den minister van Nijverheid en Handel ingediend, waarin uitdrukkelijk gewezen wordt op het feit, dat de bediende doorgaans niet aan een bijzonder risico is blootgesteld en het gevaar dat hij loopt het risico is van het gewone leven. De Middenafdeeling van de Kamer hield, blijkens het verslag van den heer Carton, eveneens vast aan de gedachte van het industrieel risico en wilde de wet enkel toegepast zien op die bedienden die rechtstreeks of onrechtstreeks aan hetzelfde risico als de handarbeiders blootstaan.

Het bewuste amendement ging uit van den heer Van Walleghem, en werd bij de Kamer ingediend op 15 Januari 1930. Dit amendement stelde op gelijken voet de arbeiders en de bedienden, die aan de wet van 7 Augustus 1922 onderworpen zijn en trad hiermede geheel buiten het tot dusver gevolgde systeem. Hetgeen niet verhinderde dat de Kamer en de Senaat het aannamen.

De praktische toepassing van deze uitbreiding levert groote bezwaren op, tal van teere problemen ontstaan er door. Deze moeilijkheden spruiten vooral voort uit het onderscheid dat er bestaat tusschen het statuut van de arbeiders, vastgesteld bij de wet van 1900 op het arbeidscontract, en het statuut van de bedienden, neergelegd in de wet van 7 Augustus 1922: in het systeem der huidige Belgische

wetgeving past het gelijkstellen van den geestarbeider met den handarbeider niet.

* * *

Een eerste bezwaar rijst, wanneer een bediende, aangeworven bij definitief contract zonder bepaalde duur, het slachtoffer wordt van een arbeidsongeval. Waar aan de wet van 1903 de bediende het recht ontleent eene vergoeding te vorderen, kent de wet van 1922 hem eveneens een dergelijk recht toe. De vraag is: kan de bediende tegelijkertijd op beide vergoedingen aanspraak maken?

De meeste auteurs waren reeds vóór de bij de wet van 1930 ingevoerde uitbreiding, van oordeel, dat samenvoeging uitgesloten was. Als argument tot staving van deze meening werd aangevoerd een uitspraak van den minister Franck, bij de bespreking van de wet van 1922, als verslaggever, houdende dat de bij deze wet toegekende vergoeding als complementair, d.w.z. als bestemd om de vergoeding toegekend door de wet van 1903 aan te vullen, te beschouwen was.

Tijdens de discussie van de wet van 1930 in de senaatzitting van 11 Juni 1930, stelde ook de minister Heymans zich op hetzelfde standpunt.

Een andere stelling wordt, in een bijdrage van de Bulletin des assurances van 1932 (pag. 875), door den heer Demeur verdedigd.

Volgens deze andere opvatting is samenvoeging mogelijk, wanneer de vergoedingen waarop het slachtoffer van een arbeidsongeval aanspraak maken kan, wettelijk of conventioneel verschuldigd zijn uit een andere oorzaak of uit een anderen titel dan de wet van 24 December 1903, hetgeen het geval zou zijn voor de vergoedingen voorzien bij de wet van 1922.

Hierbij wordt verwezen naar een aantal voorbeelden uit de jurisprudentie. Onder meer wordt aangehaald dat het Hof van Verbreking de samenvoeging aanneemt van de vergoedingen toegekend op grond van de wet van 10 Juni 1919 betreffende de schade geleden door de burgerlijke slachtoffers van den oorlog met de vergoedingen waarop diezelfde personen voor hetzelfde ongeval recht hadden krachtens de wet van 1903 (Verbreking, 10 Aug. 1920, Rev. acc. trav. 1921, pag. 10). Voorts wordt gewezen op de algemeene strekking in de jurisprudentie om de samenvoeging te aanvaarden van verschillende vergoedingen toegekend ingevolge een ongeval, als deze vergoedingen een verschillende juridische oorzaak hebben, bijvoorbeeld de vergoeding verschuldigd door den dader en de vergoeding verschuldigd door den

verzekeraar, die met het slachtoffer een levensverzekering of een ongevallenverzekering heeft afgesloten.

De interpretatie van den heer Demeur wijkt ook af van de eerst aangehaalde door de methode der tot staving aangevoerde argumentatie: « Selon nous, la question de l'assimilation des employés assujettis à la loi du 7 août 1922, relative au contrat d'emploi, aux ouvriers, etc., assujettis aux lois coordonnées des accidents du travail, et d'autre part, la question du cumul de l'indemnité forfaitaire avec la rémunération prévue par le contrat d'emploi en cas d'impossibilité pour l'employé de fournir son travail, doivent être solutionnées d'après les principes qui régissent l'une et l'autre de ces lois, plus que par des interprétations et par des commentaires ». Uit het feit dat zowel de vergoeding waarop de bediende recht heeft krachtens de wet van 1903, als de vergoeding waarop hij aanspraak kan maken ingevolge de wet van 1922, niet vatbaar zijn voor overdracht en beslag, wordt dan het besluit getrokken: « On ne peut faire un compte de ce qui est dû de part et d'autre et dire que la dette totale du patron sera limitée aux appointements de l'employé; que le patron devra compléter l'indemnité forfaitaire qu'a hauteur des appointements promérités; en faisant cela, on fait participer l'employé au règlement de l'indemnité forfaitaire par une diminution proportionnelle de son indemnité de congé » (p. 879).

De praemissen waarop deze stellingen berusten, zijn juist. Of de er uit gemaakte gevolgtrekkingen het zijn, is twijfelachtig.

Daar is in de eerste plaats de onoverdraagbaarheid der vergoedingen, waarvan het verband met deze kwestie niet al te duidelijk kan schijnen. De overdraagbaarheid heeft betrekking op een recht dat zich reeds in het vermogen van den bediende bevindt, waar het hier geheel anders gaat om het verkrijgen zelf van niet vatbaar zijn voor overdracht en beslag het recht op vergoeding. Trouwens, al is het van het recht van den bediende van publieke orde, neemt dit niet weg dat de wetgever, die aan het recht van den bediende deze bepaalde waarborg toevoegde, bevoegd is den omvang van dezen waarborg te beperken: het karakter van openbare orde geldt in het gewone rechtsverkeer, maar kan niet prejudicieeren op het ingrijpen van den wetgever. Hetgeen moet worden uitgemaakt is de bedoeling van den wetgever. Heeft hij willen toelaten dat de bediende tegelijkertijd beide vergoedingen van zijn werkgever zou kunnen vorderen, met het gevolg dat van den werkgever zou kunnen geëischt worden een hooger bedrag dan dat van het loon?

Het besluit waartoe de hier besproken stelling leidt is, dat de samenvoeging mogelijk is wanneer de vergoedingen, gevorderd door het slachtoffer, verschuldigd zijn uit een oorzaak vreemd aan de wet van 1903. Dit criterium schijnt voldoende. Men kan zich niet beperken bij de vraag, of er in de wet van 1903 niets is dat de samenvoeging belet; men moet ook de wet van 1922 raadplegen en zien of deze de samenvoeging niet uitsluit.

Wat de wet van 1903 aangaat, werd deze geschreven met het oog op de arbeiders op een oogenblik dat, voor wat de bedienden die er aan onderworpen waren betreft, er nog geen sprake was van een speciaal bediendenstatuut. De vergoeding, die in de wet toegekend wordt, is een vergoeding voor verlies

van arbeidskracht en kan slechts zijn een gedeelte van het loon. In den geest van den wetgever is de idee van het beroepsrisico niet verenigbaar met het opleggen van een vergoeding ten laste van den werkgever, die het loon zou te boven gaan.

De bedoeling van de wet van 1922 is aan den bediende, die ziek of onbekwaam tot werken is, gedurende de eerste maand de uitbetaling van zijn volledig loon te verzekeren. Ook hier heeft de wetgever den bediende eenvoudig willen vrijwaren tegen het verlies van zijn inkomen.

De samenvoeging zou aan den bediende een soort extra-toelage toekennen en wel uit het voor het bedrijf bestemde kapitaal buiten alle schuld van den ondernemer. Dit is ongetwijfeld in strijd met de bedoeling van den wetgever.

Dit blijkt overigens duidelijk uit de gegevens vervat in de voorbereidende werken. Is het wel geoorloofd deze gegevens buiten beschouwing te laten zooals het in de besproken bijdrage geschiedt? Het gaat hier niet om een los woord van een afgevaardigde, maar het gaat om uitspraken van den bevoegden minister, die in uitdrukkelijke bewoordingen antwoordt op een pertinente vraag, en van een rapporteur, een eminent jurist, waarin duidelijk te lezen staat dat de wet van 1922 slechts een complementair karakter heeft. Dat bij het vastleggen van de rechtspraak op dit punt deze uitspraken een grooten invloed zullen uitoefenen is zeer waarschijnlijk.

Wij meenen derhalve te moeten aannemen, dat samenvoeging van de vergoeding verschuldigd op grond van de wet van 1903 en van de vergoeding verschuldigd op grond van de wet van 1922 uitgesloten is.

* * *

De toepassing van dit beginsel op de praktische gevallen dient eveneens nader te worden beschouwd.

Gedurende de eerste maand na het ongeval zal de werkgever verplicht zijn het verschil uit te betalen tusschen het maandelijksch loon van den bediende en de vergoeding uitgekeerd op grond van de wet van 1903. Tijdens de bespreking in den Senaat werd deze oplossing uitdrukkelijk aangewezen door den minister van Nijverheid en Handel. (Ann. parl. Sénat, 1929-1930, pag. 1078). Dit verschil zal ongeveer 50 % van het loon bedragen. Het zal doorgaans niet juist de helft zijn, omdat volgens de wet van 1903 de periode tijdens welke de bediende recht heeft op 50 % slechts 28 dagen duurt en omdat het basisloon maximum 20 duizend frank per jaar bedraagt, zelfs voor bedienden die meer verdienen.

Indien de arbeidsonbekwaamheid langer dan één maand aanhoudt en de patroon het contract opzegt, bestaan er twee mogelijkheden naargelang de opzeg al dan niet beteekend wordt bij het einde van de eerste maand.

Wordt het contract opgezegd bij het einde van de eerste maand, zoo is de werkgever verplicht bij de vergoeding, verschuldigd ingevolge de wet van 1903, het noodige bedrag bij te betalen, opdat de bediende gedurende drie maanden na het ongeval zijn volle loon zou genieten. Na het einde van de derde maand heeft de bediende enkel nog recht op de vergoeding voorzien door de wet betreffende de arbeidsongevallen.

Neemt de patroon bij het einde van de eerste maand geen beslissing en verbreekt hij

slechts verscheidene maanden nadien het contract, zoo loopen de meeningen nopens de rechten van den bediende uiteen.

Volgens de Pandectes belges (Vo Contrat d'emploi, No 3) en Léger en Crockaert (Le Contrat d'emploi, blz. 411) moet men, bij het vaststellen van de vergoeding waarop de bediende krachtens de wet van 1922 nog recht zou kunnen hebben, rekening houden met alle sommen die hem na het ongeval werden uitgekeerd door den werkgever of den verzekeraar. Het is op die manier mogelijk dat het totaal der uitbetaalde sommen het over drie maanden verschuldigde loon overtreft. In dit geval heeft de bediende hoegenaamd geen aanspraken meer te doen gelden.

Het onbillijke van deze regeling springt in het oog. In het geval van een ernstige en langdurige onbekwaamheid tot werken zou zij den werkgever toelaten steeds de voorschriften der wet van 1922 te ontdoeken. Hiertoe zou volstaan, eenige maanden te wachten vooraleer den bediende op te zeggen. Tot welke misbruiken dit aanleiding zou kunnen geven, dient wel niet nader aangetoond.

Tot staving van deze stelling schrijft de auteur der Pandectes belges: « Par le terme *appointement*, la loi vise en réalité tout ce qui est dû en vertu du contrat. Or, la réparation des dommages dus aux risques professionnels fait légalement partie du contrat d'emploi (C. civ. 1135), peu importe qui paie ».

Dit argument snijdt o.i. echter geen hout. De op grond van de wet betreffende de werkongevallen uitgekeerde vergoeding is niet verschuldigd ingevolge het contract, haar juridische oorzaak ligt niet in de tusschen werkgever en werknemer gesloten overeenkomst, maar in de door de wet van 1903 ingevoerde wettelijke verplichting. De vergoeding is verschuldigd, omdat het door de wet voorziene bedrijfsrisico zich verwezenlijkt heeft. De vergoeding, die de werkgever of de verzekeraar uitbetaalt gedurende de vierde maand van de werkonbekwaamheid, is een vergoeding voor de mindere geschiktheid tot werken van den bediende gedu-

rende deze maand. Zij kan niet strekken tot het voldoen van een zoo gansch verschillend schild van den werkgever tegenover zijn bediende, als die spruitende niet uit het ongeval, maar uit het verbreken van het dienstcontract.

Laat de werkgever zijn bediende werken, zoo moet hij hem zijn loon volledig uitbetalen, zelfs indien de bediende slechts een gedeeltelijke inspanning kan leveren: de werkgever kan inderdaad het loon van den bediende niet verminderen zonder de wettelijk voorziene periode van opzeg te eerbiedigen. Het feit dat de bediende zijn loon trekt, volstaat anderzijds niet om de voor het werkongeval verschuldigde vergoeding te verminderen. Deze vergoeding heeft niet tot maatstaf het verschil tusschen het door het slachtoffer vóór en na het ongeval verdiende loon, maar het verschil in bekwaamheid tot werken.

Dit zijn slechts enkele van de talrijke bezwaren die tegen het toepassen op de bedienden van de wet van 1903 naar voren kunnen worden gebracht. Zoo kan o.m. ook de vraag worden gesteld: van welk oogenblik af moet een bediende met een loon dat omstreeks de 24.000 fr. per jaar schommelt, worden verzekerd; hoe ziet er een dergelijk verzekeren practisch uit? Meerdere bezwaren biedt ook de toestand van een bediende die voor verschillende werkgevers werkt.

En dit alles om een practisch resultaat dat voor de bedienden zeer gering is: het risico dat zij in het bedrijf van den werkgever loopen is onbeduidend. Zooals de heer Van Dievoet in de Kamer van Volksvertegenwoordigers met recht deed opmerken: het zijn de verzekeraars die het meest hun voordeel doen met deze weinig doordachte wijziging. Wil men de bedienden doeltreffend beschermen, dan zou het wellicht economisch de voorkeur moeten hebben ruimer te zien en in plaats van een tot de werkongevallen beperkte verzekering, een algemeene ongevallenverzekering verplichtend te stellen.

H. JACOB.

RECHTSPRAAK

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e KAMER — 21 JANUARI 1933

Voorzitter: M. Malgoud
Rechters: MM. Verstraete en Van Mieghem
Pl.: Mters Ausloos en Houben

VERHELING VAN ERFELIJKE GOEDEREN. — ZENDING VAN DEN NOTARIS BIJ RECHTERLIJKE VERDEELING AANGESTELD VOOR WAT BETREFT DE BETWISTINGEN EN MOEILIKHEDEN DOOR PARTIJEN OPGEWORPEN.

Het begrip «verheling van erfelijke goederen», heeft in het burgerlijk recht niet dezelfde betekenis als in het strafrecht. De verheling voorzien in art. 792 B. W. is niet aan dezelfde voorwaarden onderworpen als de verheling of de diefte voorzien door het strafwetboek.

De notaris, die bij een rechterlijke verdeling wordt aangesteld, moet niet enkel de betwistingen door partijen opgeworpen acteren in het proces-verbaal dat hij aan de rechtbank doet toekomen. Hij moet zelf stelling nemen en een bepaald voorstel van vereffening en verdeling voorleggen. Dit voorstel maakt in zekeren zin een eerste uitspraak over de betwistingen uit.

Wwe Laureyssens en Crtn t/ echtelieden
Harrewijn-Laureyssens en Crtn.

Aangezien de Rechtbank van Eersten aanleg bij vonnis van 6 Juni 1930 notaris Adriaenssen heeft aangesteld om over te gaan tot de vereffening en verdeling van de gemeenschap bestaan hebbende tusschen Anna Maria Smits en haar overleden echtgenoot Martinus Laureyssens, en van de nalatenschap van dezen laatste;

Aangezien voormelde notaris een eerste ontwerp van verdeling en proces-verbaal van moeilijkheden opmaakte op 12 Oogst 1930; dat de partijen door den Rechter commissaris op 25 October 1930 onderhoord werden en daarna voor de Rechtbank verzonden;

Dat in tusschentijd op 27 September 1931, een der erfgenen de genaamde Emma Joanna Laureyssens overleed, latende als wettige erfgenaar voor de helft harer nalatenschap, haar erkend minderjarig dochterken Micheline Anna Cornélie;

Dat aangestelde notaris naar aanleiding van dit overlijden op 16 Maart 1932 tot het opmaken van een tweede ontwerp van verdeling overging, overeenkomstig art. 9 der wet van 12 Juni 1816 ten overstaan van den Vrederechter en onder diens toezicht.

Dat in dit laatste ontwerp sommige posten gewijzigd en andere bijgeschreven werden, nl.

matig voor de Rechtbank aanhangig gemaakt was en nadat de notaris de noodige bevoegdheid om te handelen verloren had, als nietig dienen aanzien te worden.

Aangezien bovendien nog dient opgemerkt, dat toen het tweede ontwerp opgesteld werd, er een der kinderen der echtgenooten Laureyssens-Smiths, de genaamde Emma Joanna, overleden was;

Dat haar erfrecht over haar erfgenen ging, tusschen dewelke een minderjarige voorkomt.

Dat indien zekere rechtsgeleerden de meening zijn toegedaan, dat de meerderjarigen aan de verzending voor den rechter-kommissaris mogen verzaken (Baudry-Lacantinerie B. VIII. No 2512 Contra Laurent B. X. bl. 316 No 325) deze verzending echter altijd verplichtend is in de verdelingen waarbij minderjarigen gerechtigd zijn (Baudry-Lacantinerie. I. c.).

Dat in huidig geval de erfgenen niet meer ter vereffening voor den rechter-kommissaris na het opstellen van het tweede ontwerp geroepen werden;

Dat bijgevolg in ieder geval de rechtspleging tot bekrachtiging van gezegde tweede ontwerp van verdeling van rechtswege nietig is.

Aangezien voorwat het eerste projekt aangaat uit de verhandelingen der zaak spruit dat verscheidene missingen er in voorkomen,

Dat namelijk het liggend geld van 6.000 fr. op 36.000 fr. dient vermeerderd, en zekere intresten alsook zekere huishuren in aanschouw moeten genomen worden, dat van een andere kant in het passief een zeker aantal rekeningen ter zijde zijn gebleven.

Aangezien voorwat het liggend geld betreft, het voldoende bewezen is door de gegevens van het straffelijk onderzoek (niet voorgebracht maar waarover de partijen het eens zijn) dat Wwe. Laureyssens en twee dochters van den aijijvigen: Ludovica en Emma, zich plichtig hebben gemaakt aan verheling van een erfelijke som van minstens 30.000 fr.

Dat decijus slechts een maand voor zijn overlijden de som van 40.110 fr. van den notaris Adriaenssen ontvangen had, dat hij toen reeds bedlegerig was sindsdien de kamer niet meer verlaten heeft en met niemand meer alleen in gesprek buiten de aanwezigheid van een der bovenvermelde personen gelaten is geweest;

Dat bovendien zijne eenvoudige levenswijze, zijne inkomsten en de broodwinning van zijne twee dochters de mogelijkheid uitsluiten dat hij die som zou gebruikt hebben om in zijn huishouden te voorzien,

Dat aanleggers tevergeefs inroepen dat er een bevel van niet vervolging wegens diefte en verheling geveld is geweest, dat het algemeen aangenomen wordt dat bij gebrek aan eenige bepaling van het begrip van ontdraging of verheling van erfelijke goederen in het B. W. de vereichten opdat er misdrijf van diefte of heeling weze, gansch verschillend zijn van deze welke te vergen zijn opdat art. 792 van het B. W. nopens het achterhouden van goederen eener nalatenschap van toepassing zou zijn (Ber. Parijs-3 Febr. 1906 J. P. n. 361. Planol et Ripert B. I. Successions bl. 372) dat daaruit volgt dat de burgerlijke rechtbank in volkomen vrijheid beslissen kan, zonder door de beteugelende rechtsmacht verbonden te zijn;

Aangezien krachtens artikel 792 van het B. W. de erfgenaar die goederen van eene erfenis ontvreemdt of verheelt van elk aandeel in de verheelde goederen beroofd wordt;

Dat bijgevolg verweerders met recht te dien opzichte het eerste projekt betwisten;

Dat nog dient bijgevoegd dat de door de Rechtbank aangestelde notaris verplicht is in geval er moeilijkheden door de partijen opgeworpen de betwistingen tusschen partijen te vermelden en alle gegevens te bezorgen, geschikt om de Rechtbank in staat te stellen er over te vonnissen. (Dictionnaire notariat. Rolland de Villargues 1849 verbo Partage judiciaire No 152).

Dat bovendien hij naar eigen oordeel en bevindingen eene oplossing moet voorstellen (Burg. Nivelles 22.1.23. Pas. III, 23 bl. 57 Beljens Proc. art. 976-983 No 20).

Dat te dien opzichte het eerste ontwerp ook als onvolledig moet worden aanzien.

Dat het aan de Rechtbank vrij staat wanneer menigvuldige verbeteringen aan een door den notaris opgesteld projekt dienen gebracht, het voorstel van verdeling nietig te verklaren en de partijen wederom voor den notaris te verzenden. (Dictionnaire du notariat I. C. No 198).

Dat in het huidig geval deze laatste solutie des te meer zich opdringt dat sinds het neerleggen van het eerste proces-verbaal er een minderjarige in betwiste nalatenschap gerechtigd is en ingevolge art. 9 der wet van 12 Juli 1816 de notaris de kavels en de verdeling ten overstaan van den Vrederechter en onder diens opzicht moet maken. (Dalloz. Proc. Civile. art. 977. art. 981 No 33-34).

Om deze redenen:

De Rechtbank,
Alle andere of tegenstrijdige besluitselen van de hand wijzende,
Zegt voor recht dat de door den notaris Adriaenssen op twaalfden Oogst 1900 dertig, opgesteld projekt van deeling en proces-ver-

baal van moeilijkheden onvolledig zijn en dat bijgevolg de noodige gegevens niet voor handen zijn om eene bepaalde uitspraak te kunnen doen; dat daarenboven de baten der nalatenschap van de dertig duizend frank dienen verhoogd, welke Wwe Laureyssens, Ludovica Maria en wijlen Emma Joanna Laureyssens achtergehouden hebben, dat vermelde personen of hun erfgenen dienen uitgesloten te worden uit de verdeling van gezegde som;

Verklaart dat de vraag tot bekrachtiging van het tweede ontwerp van verdeling op zestienden Maart 1900 twee en dertig opgesteld, onregelmatig voor de Rechtbank aanhangig werd gemaakt en dat de homologatie ervan bijgevolg niet kan bekomen worden;

Verzendt de partijen wederom voor den notaris Adriaenssen om tot de deeling en de vereffening zoo van de wettige gemeenschap die bestaan heeft tusschen Anna Maria Smits en haar echtgenoot Martinus Laureyssens als van de nalatenschap van dezen laatste over te gaan ten overstaan van den Vrederechter en onder diens toezicht.

Verleent akte aan Josepina Maria Laureyssens dat ze de vraag van aanleggers bijtreedt. Zegt de kosten ten laste der massa.

(1) Vrij algemeen treden de in rechte aangestelde notarissen wel helaas niet ingrijpend en handelend genoeg op bij betwisting tusschen erfgenen. Ziehier hoe de «Revue Pratique du Notariat Belge», 1924, blz. 22, die zending omschrijft, zooals die, door het vonnis van de rechtbank van Nivel van 22 Januari 1933 werd omschreven: «Le notaire commis n'a pas œuvre à faire de copiste » ou de simple calculateur, mais œuvre de praticien, et doit comme tel, à l'instar d'un juge, résoudre toutes les questions de droit comme de fait, de façon que le tribunal statuant ultérieurement sur les contredits, n'ait qu'à approuver ou à condamner, pour ainsi dire en second ressort, l'œuvre du notaire commis.»

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

17 MAART 1933

Voorzitter: M. Soenen.
Rechters: MM. Verstraete en Axters,
Pl.: Mters Vandermeersch (Kortrijk) en
Vanden Bussche (Brugge)

ERFDIENSTBAARHEDEN. — LOOZING VAN FAECAL STOFFEN. — LOOZING VAN HUISHOUDLIJKE WATERS. — NIETVOORTDURENDE ERFDIENSTBAARHEDEN.

Vestiging der erfdienstbaarheden. — Artikel 694 van het B. W. — Noodzakelijkheid van het bestaan der erfdienstbaarheden vóór de vereffening der erven in de hand van den gemeenschapspijken vorigen eigenaar.
Raadsman van den eigenaar van het lijdend erf. — Erkenning van het bestaan der erfdienstbaarheid. — Geen bijzondere machtiging. — Geen bindende kracht.

De erfdienstbaarheid van loozing der huishoudelijke waters en de erfdienstbaarheid van loozing der faecale stoffen zijn beiden niet voortdurend.

Niet-voortdurende erfdienstbaarheden kunnen alleen door een titel gevestigd worden.

Het beding in een koopovereenkomst «dat alle erfdienstbaarheden mede verkocht worden» zonder vermelding van een erfdienstbaarheid in het bijzonder, is een stilbeding en kan geen erfdienstbaarheid vestigen.

Voor de toepassing van artikel 694 van het Burgerlijk Wetboek is vereischt, niet alleen dat er uiterlijke teekenen der erfdienstbaarheid waar te nemen zijn, en dat de beide erven aan een eigenaar behoord hebben, maar ook dat de erfdienstbaarheden reeds bestonden vooraleer beide aanpalende eigendommen in dezelfde hand vereenigd werden.

Een erkenning van het bestaan van een erfdienstbaarheid door een raadsman van den eigenaar van het lijdend erf, kan, bij gemis aan bijzondere volmacht, de eigenaar van het lijdend erf niet verbinden.

Gezien het vonnis bij verstek verleend op 2 December 1932;

Gezien het rekwist tot verzet betekend bij akte van pleitbezorger op 7. December 1932 geboekt en op zegel van 2.80 fr.;

Gezien de andere gedingstukken;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluitselen;

Gezien de vraag in hoofdorde voor doel heeft aan beroepster verbod te hooren geven het water, voortkomende van hare huishouding, over het erf van beroepene te laten vloeien en nog gebruik van haren beirput te maken;

Aangezien beroepster zich verzet tegen het vonnis door de tweede kamer van de rechtbank te Brugge op 2 December 1932 in hooger beroep uitgesproken, welk vonnis de beslissing van den eersten rechter bekrachtigd heeft;

Aangezien het verzet regelmatig is in den vorm alsmede het beroep;

Aangezien het hier in zake om twee erfdienstbaarheden gaat, beide onvoortdurend en zulke erfdienstbaarheden luidens art. 691 B. W. alleenlijk bij middel van een titel kunnen vastgesteld worden;

Aangezien er geen titel voorgebracht wordt, dat de beroepster, wel is waar, houdt staan dat er bij het aankopen van haren eigendom verklaard is geweest dat alle erfdienstbaarheden mede verkocht waren; doch dat het op te merken valt dat er in die bewoordingen niets anders steekt dan een algemeen gebruikelijk beding, zooals men die meestal in de verkoopakten te lezen vindt, en dat er in het bijzonder van geen enkele erfdienstbaarheid melding gemaakt wordt;

Aangezien beroepster artikel 694 van het burgerlijk wetboek inroep en houdt staan dat er uitwendige teekenen der erfdienstbaarheid waar te nemen zijn, en daar beide eigendommen aan denzelfden eigenaar toebehoord hebben, die erfdienstbaarheden van rechtswege mogen behouden blijven ;

Aangezien het bewijs niet ingebracht is dat die uitwendige teekenen inderdaad bestaan, maar dat, zelfs al bestonden zij, artikel 694 B. W. hier nog geen toepassing zou krijgen ;

Aangezien inderdaad, dit artikel vereist dat de erfdienstbaarheden reeds bestonden vooraleer beide aanpalende eigendommen in dezelfde hand vereenigd werden, hetgeen ter zaak niet gebleken is ; dat dit stelsel het eenige is dat met de voorgaande artikelen van het burgerlijk wetboek overeen te brengen is, door Abisson aan het Tribunaat voorgehouden, werd er door het Verbrekingshof aangenomen (zie namelijk Verbr. 9 November 1955, Pas. 1906, 1, 44) ;

Aangezien eindelijk beroepster beweert dat een raadsman van beroepene het bestaan der erfdienstbaarheden erkend heeft ;

Aangezien, viel het nog aan te nemen, dat die raadsman wat verder zou gegaan zijn, dan het enkel aanbieden van een voorstel, hij hoegeenaamd geen macht bezat om voor een derde persoon eene stellige verbintenis aan te gaan ;

Aangezien het niet gebleken is dat er tot nog toe schade is toegebracht geworden en dat voor wat de dwangsom betreft zij wat te hoog geschat is ;

Om deze redenen, alsmede diegene van den eersten rechter, alle andere beslitselen verwerpende ;

De rechtbank aanvaardt het beroep alsook het verzet ;

Bekrachtigt het vonnis van den eersten rechter, zegt nochtans dat er geen schadevergoeding zal moeten betaald worden, stelt de dwangsom vast op tien frank, veroordeelt beroepster tot de kosten.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

5 APRIL 1933.

Voorzitter : M. H. Pardoën.
Bijzitters : M.M. Van Schooten en Van Mallegem.
Pleiter : M. R. Piret.

VERKEER. — AUTOBUSDIENST. — K. B. VAN 21 MAART 1932. — TOEPASSELIJKHEID. — VOORWAARDEN.

Opdat een autobusdienst onder toepassing zou vallen van het K. B. van 21 Maart 1932, moet hij publiek zijn. Een autobusdienst uitsluitend ingericht voor het vervoer van bepaalde, met naam en woonst bekende persoon, is niet als een publieke dienst te beschouwen en is niet aan de voorschriften van het K. B. van 21 Maart 1932 onderworpen, zelfs al is hij bestendig en regelmatig.

O. M. t/ J. Bruggeman.

Gezien het vonnis tegensprekelijk uitgesproken door de Politierechtbank van St-Gillis Waes, op 10 Februari 1933, waarbij betichte Bruggeman, Jozef, Isidoor, verwezen werd tot eene geldboete van 5 frank met 60 deciem, of eene vervangende gevangenisstraf van één dag, en tot de kosten, uit hoofde van te Vracene, op 25 November 1932, zonder machtiging of toelating der bevoegde overheid, een openbaren en regelmatig autobusdienst te hebben uitgebaat tusschen de gemeente De Clinge-Waes en de stad Antwerpen ;

Gezien de ter griffie van gemelde politierechtbank gedane verklaring op 10 Februari 1933, waarbij beklagde tegen gemeld vonnis tijdig in hooger beroep is gekomen ;

Gezien de akte dd. 16 Februari 1933, waarbij de Heer Prokureur des Konings bij deze Rechtbank tegen dit vonnis in hooger beroep is gekomen en waarvan, bij exploit van deurwaarder Eug. de Valck te St-Gillis Waes, op 18 Februari 1932, aan beklagde tijdig en in den wettelijken vorm aanzegging is gedaan ;

De Rechtbank ontvangt beide beroepen en er over beslissende ;

Overwegende dat het blijkt uit de bestanddelen der zaak dat de autobusdienst waarvan sprake, ingericht is geweest met het doel een zeker aantal, met naam en adres gekende werklieden, die aan de tunnelwerken onder de Schelde te Antwerpen bezig waren, van hunne woonsteden naar hun werk, en omgekeerd, te vervoeren ;

Dat alleen die werklieden het recht hadden plaats te nemen in de voertuigen benuttigd voor dezen dienst ; dat bijgevolg, eene bepaalde hoedanigheid van wege de reizigers vereischt wordende, het niet toegelaten is om aan het even wie zich aanbiedt, eene plaats te verhuren in gemelde voertuigen ;

Overwegende dat diensvolgens eene der bij artikel 1 der wet van 21 Maart 1932 vereischte voorwaarden om een autobusdienst als openbaar te aanschouwen, niet vervuld wordt ;

Dat bijgevolg de betichte geene machtiging of toelating der bevoegde overheid noodig had ;

Om die redenen, de Rechtbank :

Rechtsdoende in hooger beroep in zake van enkele politie, en op tegenspraak,

Verklaart den Heer Prokureur des Konings alsmede beklagde onvankelijk in het door

hen ingestelde beroep, en er op beslissende, hervormt het vonnis a quo, en opnieuw ten gronde wijzende, verzendt den betichte van het vervolg zonder kosten.

WERKRECHTERSRAAD VAN ANTWERPEN

GEMENGDE KAMER. — 28 DECEMBER 1932.

Voorzitter : M. Roosens.
Bijzitter : Mr. Vlietnick.
Pl. : MMrs. Houben en van Dooselaere.

HOEDANIGHEID VAN BEDIENDE OF WERKMAN. — MEESTERGAST. — WETTEN VAN 10 MAART 1900 EN 9 JULI 1926. — VERBAND TUSSEN BEIDE. — ZENDING DER TWEE KAMERS VAN DEN WERKRECHTERSRAAD. — INVLOED DER KLASSEERING VAN 1926 OP HARE ONDERSCHEIDELIJKE BEVOEGDHEID. — STILZWIGENDE AFSCHAFFING EENER WETTELIJKE BESCHIKKING. — BELANG VAN DEN FEITELIJKE AARD VAN DEN GELEVERDEN ARBEID. — ONDUIDELIJKHEID VAN ARTIKELS 3, 10 EN ART. 4, 50 DER WET VAN 1926.

Tusschen de statuutwetten van 10 Maart 1900 (Arbeidscontract) en van 7 Oogst 1922 (Dienstcontract) enerzijds, en de wet van juli 1926, wet van rechterlijke inrichting, bevoegdheid en rechtspleging, anderzijds, bestaat een stilzwijgend verband.

De wettelijke rangschikking der werknemers en de schepping van Kamers in den schoot der Werkrechtshoven hebben voor gevolg dat op den werknemer de statuutwet moet worden toegepast in verhouding met den rang die hem wordt toegewezen.

De meester, door de wet van juli 1926, die de tegenstrijdige rangschikking der wet op het arbeidscontract stilzwijgend afschafte, onder de bedienden gerangschikt, mag dus aanspraak maken op de wet rakende het dienstcontract.

Doch de Raad heeft tekenen te onderzoeken of zijn arbeid werkelijk datgene is van een meester.

Herzien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Jules Van de Wal in dato 22 September 1932 ;

Gezien het tusschenvonnis, de zaak verzendende naar de Gemengde Kamer ;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten ;

Aangezien aanlegger als bewijs van de hoedanigheid van bediende als meester, het feit doet gelden dat hij bij verweerder een leidende rol vervulde, zonder handarbeid te verrichten, tenzij in uitzonderlijke gevallen, bekleed zijnde met een zekeren graad van gezag ;

Aangezien verweerder deze beweringen bestrijdt, met aanbod van bewijs ;

Aangezien volgens verweerder de organieke wet van 1926 op de Werkrechtshoven, die sommige soorten van werknemers onder de handarbeiders, ander onder de bedienden rangschikt, de wet van 10 Maart 1900 heeft afschaffen die den meester als arbeider beschouwt ;

Aangezien inderdaad de wetgever geen uitdrukkelijk verband heeft geschapen tusschen de wetten die het statuut uitmaken van de twee soorten werknemers-arbeiders wier rechten en plichten geregeld zijn door de wet op het arbeidscontract (10 Maart 1900) en bedienden wier wettelijke staat geregeld wordt door de wet van 7 Augustus 1922 op het dienstcontract ;

Aangezien echter tusschen de wet van 1926 deze van 1910 wijzigende, die eene wet is van rechterlijke inrichting, bevoegdheid en rechtspleging, en de vermelde statuutwetten van 1900 en 1926 er toch een onloochenbaar verband bestaat, die door geen klaren tekst uitgedrukt maar bewezen wordt door de ondubbelzinnige bedoeling van den wetgever ;

Aangezien de wetgever met in den schoot der Werkrechtshoven eene Kamer voor werklieden en eene Kamer voor bedienden in te richten, onderscheidelijk samengesteld uit tegenwoordigers van werkgevers en werklieden, werkgevers en bedienden, eene verschillende zending aan elk van beide Kamers heeft gegeven, in dien zin dat de Kamer voor Werklieden de bij haar ingediende geschillen zou slechten volgens de wetten, reglementen en gebruiken die de werklieden beheerschen, en dat de Kamer voor Bedienden de bij haar ingediende geschillen slechten zou volgens de wetten, reglementen en gebruiken rakende de bedienden ;

Aangezien in deze orde van gedachten, de klasseering van werknemers eerst in de organieke wet van 1910, vervolgens in deze van 1926 als aanduiding dienen voor de bevoegdheid der Kamers en dat, onrechtstreeks doch logisch door deze aanduidingen de wet wordt aangewezen welke de bevoegde Kamer op de partijen moet toepassen, hetgeen ook steeds gedaan is geweest, en wat de bedienden betreft, zoowel voor het ontstaan der wet op het dienstcontract van 1922 als daarna ;

Aangezien eindelijk wat artikel 1 al. 1 der wet op het arbeidscontract aangaat, dat door geene andere uitdrukkelijk afschaffing is geworden, die beschikking stilzwijgend afschaffte werd door de organieke wet van 1926, uitgelegd als hierboven (Vlg. Rechtskundig Weekblad 22 Mei 1932 bl. 563-564) ;

Aangezien dit grondbeginsel gehuldigd is geworden door het Verbrekingshof (arrest 28 Mei 1931) volgens hetwelk voortaan de Werkrechtshoven niet meer te onderzoeken heeft of de meester eerder geestesarbeid dan handarbeid te verrichten had ;

Aangezien niettemin de wet van 1926, gesteund op het verschil tusschen arbeid van hoofdzakelijk geestelijken aard en handarbeid (artikels 3 en 4) van de veronderstelling uitgaat dat de werknemer die op den titel van meester aanspraak maakt, werkelijk dien titel verdient, met andere woorden inderdaad werkzaamheden verricht van den aard in artikel 4 bedoeld ; zoodat in alle geval wanneer over die werkelijkheid betwisting ontstaat de Raad een onderzoek mag instellen ;

Aangezien Minister Wauters in den loop der bespreking der wet van 1 Juli 1926, de meening uitdrukte dat zoodra de zoogezide meester gast handarbeid verricht, hij onder de werklieden hoeft te worden gerangschikt ;

Aangezien eindelijk de wettigheid van een onderzoek ook nog gerechtvaardigd wordt door het feit dat de wet van 1926 in zijn artikel 3, 10 rakende de ploegbazen, porions en opzichters die met de werklieden worden gelijkgesteld, en in zijn artikel 4, 50 betreffende de werkhuismeesters, hoofdwerklieden, werkhuismeesters (contremaitres) en snijders, die met de bedienden gelijkgesteld worden, niet bepaalt waarin nauwkeurig onderscheid hoeft gemaakt te worden tusschen toezichters en meester gasten ;

Aangezien er van eenen anderen kant op te merken valt dat de wet van 1900, die de meester gasten als werklieden beschouwde, geen melding maakt van de werkhuismeesters (chefs d'atelier) door de wet van 1925 als bedienden beschouwd ;

Om deze redenen :

De Werkrechtshoven, Gemengde Kamer, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, machtigt verweerder te bewijzen door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen : « Dat aanlegger werkelijk het ambt niet uitoefende van meester gast door den aard zijner gewoontelijke werkzaamheden » ;

Om vervolgens over de hoedanigheid van aanlegger beslist te worden ;

Voorbehoudt het tegenbewijs aan aanlegger door dezelfde middelen van recht.

Nederlandsche Rechtspraak

Rb. AMSTERDAM, II, 10 JUNI 1932.

Voorzitter : Mr. N. de Beneditty.
Rechters : Mrs. H. P. Van Berkum, J. E. Hoekstra.

ART. 1302, 1584 VLG. B.W. — WANPRAESTATIE HUURDER VAN GENOEGZAAM GEWICHTIGEN AARD. — RECHTSVERBEURING. — SCHADE.

Het onnoodig en opzettelijk, in strijd met een desbetreffend verbod in de huurovereenkomst, houden van een hond in een door meerdere gezinnen bewoond huis, met gemeenschappelijk gebruik van trappen en portalen, levert wanpraestatie van genoegzaam gewichtigen aard op.

Door het ontvangen van huur heeft eischeres haar recht niet verloren beroep op wanpraestatie te doen.

De schadevergoeding dientengevolge kan in casu slechts bestaan uit die ten gevolge van het leegstaan der woning.

De N.V. Administratie-, Beleggings- en Credietbank te Amsterdam, eischeres, proc. Mr. C. Frida Katz, tegen
M. Blom, Amsterdam, gedaagde,
proc. Mr. Ed. Emmering.

De Rechtbank, enz. ;

Overwegende, wat het recht betreft ;

Dat niet in geschil is dat gedaagde, in strijd met eene bepaling van het schriftelijk contract, in het gehuurde perceel een hond heeft gehouden ook nadat hij bij bovenvermeld exploit was gesommeerd om aan dezen met de huurovereenkomst strijdenden toestand een einde te maken ;

Dat gedaagde wel beweert, dat hem bij het sluiten der huurovereenkomst mondeling vergunning is gegeven om, zulks in afwijking van evenbedoelde bepaling, een hond te houden, doch dat eischeres dit ontkent ;

Dat, nu ingevolge art. 1934 B.W. getuigenbewijs hier niet kan worden toegelaten ; dat de wanpraestatie van gedaagde ten processe vaststaat ;

Dat hij evenwel meent, dat zijn verzuim in elk geval te gering is, dan dat dit zou mogen leiden tot de door eischeres geëischte ontbinding der huurovereenkomst met ontruiming en schadevergoeding ;

O. dienaangaande, dat de Rb. een voorschrift als het onderwerpelijke, gegeven voor een huis door meerdere gezinnen bewoond, met gemeenschappelijk gebruik van trappen en portalen, van meer betekenis acht dan gedaagde ;

Dat immers, behoudens in exceptionele gevallen, die gedaagde niet als hier aanwezig heeft gesteld, de enkele aanwezigheid van een hond in zoo'n huis door velen reeds als wezenlijke last wordt gevoeld ;

Dat zij daarom in elk geval, nu het hier betreft het onnoodig en opzettelijk laten voortbestaan van een met de huurovereenkomst strijdigen toestand, ook nadat onomwonden door de verhuurster was te kennen gegeven, dat zij zich daarbij niet wilde neerleggen, geen aanleiding vindt de gepleegde wanpraestatie te beschouwen als van te weinig betekenis voor de door eischeres geëischte maatregelen ;

Dat de Rb. evenmin zich kan vereenigen met gedaagde's voorstelling als zou eischeres haar recht op de onderhavige actie hebben verwerkt ;

Dat de houding van eischeres in dezen eenvoudig die is geweest van gedoogen, hoedanige houding haar niet verhindert om, wanneer zij om haar moveerende redenen zulks wenscht, van den huurder voor het vervolg naleving van de voor dezen geldende en, gelijk boven is overwogen, van wezenlijke betekenis zijnde bepaling te eischen ;

Dat ook het feit, door gedaagde eerst bij dupliek aangevoerd, dat eischeres hangende het geding nog huur in ontvangst heeft genomen, aan de toewijzing der vordering niet in den weg staat ;

Dat, nu de eisch tot ontbinding niet is gebaseerd op wanbetaling, het ontvangen door eischeres van de loopende huur niet mag worden uitgelegd als eene handeling in strijd met de ingestelde vordering ;

Dat immers de ontvangen gelden ook in het kader van dezen eisch aan eischeres zouden toevallen, zij het dan in den juridischen vorm van schadevergoeding en het naar het oordeel van de Rb. te ver gaat te eischen dat een procederende partij ook buiten de gedingstukken zich onthoudt van eene terminologie niet volledig overeenstemmende met wat is strikt genomen juridisch processueel hare positie ;

Dat mitsdien de eisch tot ontbinding der overeenkomst en tot ontruiming van het gehuurde voor toewijzing vatbaar is ;

O. ten aanzien van de in verband met de ontbinding en wanpraestatie gevraagde schadevergoeding, dat deze evenzeer zal kunnen worden toegewezen, doch dat de Rb. zich in staat acht zonder schadestaatprocedure het bedrag daarvan vast te stellen ;

Dat de onderwerpelijke woning behoort tot die, welke wegens den betrekkelijk lagen huurprijs en de gunstige ligging nog gereedelijk aantrek vinden, zoodat de schadevergoeding is te beperken tot die welke haar oorzaak vindt in het leegstaan der woning, waarvan de duur op 2 maanden is te schatten, mits tot de ontruiming de huur wordt betaald ;

Dat de uit anderen hoofde gevraagde schadevergoeding niet onvankelijk is ;

Dat immers, voor zooveel de schade toebringende feiten hebben plaats gevonden binnen het tijdperk van «gedoogen» evenbedoeld, zij geen aanspraak op vergoeding wettigen, omdat dit «gedoogen» inhoudt berusting in de met het aanwezig zijn van een hond noodzakelijk verbonden kans op de verontreiniging en de weinig betekenende schade, waarop dit deel van den eisch is gegrond ;

Dat voor zoover zij vallen na de sommatie, bovenvermeld, het ter dagvaarding gestelde als te vaag moet worden voorbijgegaan ;

Dat in verband met het voorgaande de door gedaagde opgeworpen middelen van niet-ontvankelijkheid onbesproken kunnen blijven ;

Recht doende :

Verklaart ontbonden, enz.

(Weekblad van het Recht).

Bibliographie

J. M. MARX. — De Politie-machten des Burgemeesters. — Brussel, Ferd. Larrier 1932. 99 blz.

Het werkje van J. M. Marx dat eerst in de Franse taal werd uitgegeven, is thans volgens de tweede verbeterde uitgave in Nederlandsche vertaling verschenen. Het was vanwege den uitgever een uitstekend gedacht deze vertaling te bezorgen. Inderdaad, schrijver geeft in dit boekje in een zeer beknopt bestek een uiterst klare uiteenzetting van de politiemachten des burgemeesters, uiteenzetting die de grootste diensten zal bewijzen aan het gemeentelijk magistraat in het Vlaamsche land. Schrijver onderzoekt achtereenvolgens de macht van den burgemeester voor wat betreft de uitvoering van politiewetten en politiereglementen, zijn verordenende macht met de erbij vereischte pleegvormen en schrijver bespreekt ook hierbij de grenzen van deze macht en den duur van de verplichtende macht der verordening.

Er wordt een hoofdstuk gewijd aan de afkondiging van de besluiten en verordeningen des burgemeesters en in het eerste deel bespreekt schrijver meer uitvoerig de zoo belangrijke kwestie van de opvoeding der gewapende macht door den burgemeester en van de samenloop die er zich op dit stuk kan voordoen tusschen de machten van verschillende overheden. Daarna wordt onderzocht aan welk toezicht de politiemacht van den burgemeester onderworpen is, enerzijds vanwege de bestuurlijke overheid en anderzijds vanwege de rechtbanken.

Deze theoretische uiteenzetting, zeer beknopt en toch heel volledig wordt gevolgd door een tweede deel waarin de praktische toepassing van de wettelijke beginselen wordt onderzocht. Aldus worden achtereenvolgens behandeld de veiligheid en de gemakelijkheid van het verkeer op de wegen, de openbare rust, de regeltucht op de openbare plaatsen en de gezondheidsmaatregelen. Op elk van deze gebieden geeft schrijver tal van praktische voorbeelden die in belangrijke mate de waarde van het boekje vermeerderen.

Dat er in de Franse taal reeds eene tweede uitgave van dit werkje verschenen is en dat het tevens bekroond werd met den prijs van bestuurlijk recht bij den universitair prijskamp, toont voldoende aan hoe aanbevelenswaardig het boekje is.

Nu in onze Vlaamsche gemeenten na de verkiezingen zoo talrijke nieuwe burgemeesters benoemd zijn geworden, was eene Vlaamsche uitgave van het boekje onontbeerlijk.

We hoeven dan ook het huis Larrier er dankbaar om te zijn voor eene Vlaamsche uitgave te hebben gezorgd.

De vervlaamsching van het Gerecht.

HOE VER STAAN DE WERKZAAMHEDEN DER PARLEMENTAIRE COMMISSIE ?

Op het oogenblik dat de Kamercommissie, gelast met het onderzoek van het vraagstuk der taalregeling in gerechtszaken hare werkzaamheden voor den duur van het Paaschverlof geschorst heeft, hebben wij ons over het verloop harer werkzaamheden willen inlichten en vernamen dienaangaande het volgende :

Het in de pers verschenen bericht, als zou de Commissie volledig met het onderzoek en de bespreking van het ontwerp klaar zijn, is niet juist.

Twee belangrijke punten moeten nog aan de beurt komen n.l. het voorstel tot aanhechting der provincie Limburg bij het rechtsgebied van het Beroepshof van Brussel en het taalgebruik voor de pleidooien.

Mogelijk wordt het eerste punt, dat in geval van wijziging van het rechtsgebied ook tot bestuurlijke verwickelingen aanleiding kan geven, samen met de regeling voor de gebieden der taalgrens het voorwerp van een afzonderlijk wetsvoorstel.

Wat de bespreking van het taalgebruik voor de pleidooien betreft, deze is slechts gedeeltelijk afgehandeld.

Het principe dat voor de pleidooi de taal der rechtspleging moet worden gebezigd werd aanvaard. Een amendement bepalende dat de advocaat, op uitdrukkelijk verzoek van de partij, steeds voor zijn pleidooi eene andere taal dan die der rechtspleging zou mogen gebruiken, werd verworpen.

Een volgend amendement, echter, dat deze vergunning verleent aan de pleiters voor de rechtscollages in het arrondissement Brussel, werd bij verrassing aangenomen en gaf aanleiding tot scherp verzet van Vlaamsche zijde. In art. 4 van het ontwerp wordt reeds eene verregaande tegemoetkoming aan de Brusselsche Balie gedaan door aan den verweerder die voor de rechtbanken van Brussel gedagvaard wordt gelegenheid te geven de taal der procedure, naar zijne keuze, vóór alle verweer en exceptie te wijzigen. Het van Vlaamsche zijde bestreden amendement had geen ander doel dan de pleidooi ook nog te verfranschen in het toch reeds gering aantal zaken waarvoor, ten gevolge van de uitzondering voorzien in art. 4, de Vlaamsche procedure voor de Brusselsche rechtbanken zal behouden blijven.

Om het aangenomen amendement krachteloos te maken werd dan ook een subamendement ingediend bepalende dat voor de Brusselsche rechtbanken de taal der pleidooi dan alleen vrij zal zijn, wanneer de verweerder, gebruik makende van de toelating vervat in art. 4, de rechtspleging verlangt voort te zetten in eene andere taal dan die der inleidende dagvaarding. Dit tegen-amendement werd aangenomen en de vroegere toestand is daarmede hersteld, wat beteekent dat, indien de partij, die in het Vlaamsch gedagvaard wordt voor de rechtbanken van Brussel, geen verandering van

taal voor de procedure aanvraagt, door beide partijen in het Nederlandsch moet worden gepleit.

Tot zooverre geraakte de bespreking over het taalgebruik voor de pleidooien. Er blijft te onderzoeken : 1. de afwijkingen die het ontwerp toelaat op het principe dat voor de pleidooi de taal der rechtspleging moet worden gebezigd ; 2. de overgangsmaatregelen in de toepassing van dat beginsel.

Van Vlaamsche zijde wordt, overeenkomstig den wensch van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden, voorgesteld uit de voorziene afwijkingen de bepaling te lichten dat de Rechter in uitzonderlijke omstandigheden zou mogen toelaten in eene andere taal dan die der rechtspleging te pleiten.

En eveneens is er een amendement voorzien om de overgangsmaatregel ten behoeve van de reeds ingeschreven advocaten te beperken tot dezen die sedert meer dan 10 jaar op de lijst der Orde gebracht zijn.

De andere reeds aangenomen bepalingen — d.w.z. 40 op 45 artikelen — ondergingen geen noemenswaardige wijzigingen, behalve dat de waarborgen voor de taalkennis der magistraten werden verscherpt. Het examen, vereischt van degenen die de studies van het doctoraat in de rechten niet doen in de taal der streek waar zij tot magistraat wenschen benoemd te worden en van de kandidaat-magistraten voor het arrondissement Brussel, zal worden aangenomen door een jury samengesteld uit acht professoren waarvan de helft de talen, de anderen de rechten doceeren.

De eerstkomende vergadering van de Commissie heeft plaats op 3 Mei a.s.. Zij wordt besteed aan de afhandeling der nog te bespreken punten betreffende de taal der pleidooien en het rechtsgebied waartoe de provincie Limburg zal behooren.

Het verslag van den heer Marck met de definitieve tekst van het ontwerp, worden daarna onmiddellijk bij de Kamer ingediend.

In de Kamerzitting van 11 dezer, bij de behandeling van het wetsvoorstel op de handelshuurovereenkomsten, vond de verslaggever reeds gelegenheid de a.s. indiening van het ontwerp op het taalgebruik in gerechtszaken aan te kondigen er tevens op wijzende dat de taalregeling in de ontwerpen over huur- en pachtzaken voorzien ontoereikend is, geen voldoening geeft aan de Vlamingen en niet mag worden beschouwd als een precedent met het oog op de komende bespreking van de hervorming op het gebruik der talen voor het gerecht.

Ingezonden bijdrage :

DISTELS en DOORNEN in onze RECHTSTAAL

Sedert enkele jaren teken ik taalfouten en onnederlandsche woorden en wendingen op, die men kan opvangen in de zittingzalen en de wandelgangen onzer paleizen, of al te overvloedig kan grijpen uit besluiten, vonnissen, arresten enz.

De bijdragen van den heer G. Spanoghe in het R.W. (nr 19 en nr 24 2n jg.) hebben me er toe aangezet eenige der meest voorkomende fouten of verkeerde wendingen in 't licht te stellen.

Het is een ongewoon en betreurenswaardig verschijnsel dat in een beschaafd land de rechtsgeleerden in groot aantal niet bij machte zijn de taal van het volk, onberispelijk, laat staan behoorlijk te hanteeren in hun beroepsbezigheden.

Onder de allerjongste rechters, procureurs, advocaten en notarissen zijn er talloos velen die het wel meenen met het gebruik der Nederlandsche taal in alle gerechtszaken en handelingen, doch meer dan een doet het Nederlandsch ergerlijk geweld aan. En toch is er maar een greintje goeden wil noodig om eraan te verhelpen.

In aansluiting met bijdragen over «Taalonkruid» en over «Onze Rechtstaal» reeds verschenen in het R.W. weze dit een zooveelste poging om een einde te stellen aan een onvergeeflijken slenter.

VONNISSEN : heeft als verleden tijd en verleden deelwoord : vonniste en gevonnist, en niet vonnisde en gewonnen.

FORCE DE CHOSE JUGEE : men vertaalt dat op allerhande wijzen ; b.v. kracht van vonnis gekregen hebben — bekomen hebben — verkregen hebben ; het dient te zijn : in kracht van gewijsde gaan of gegaan zijn.

ZICH BURGERLIJKE PARTIJ STELLEN : het is overbodig te zeggen dat men zich aanstelt ; aanstellen is iemand met een werk gelasten ; iemand benoemen ; zich aanstellen heeft altijd een ongunstige beteekenis, het is

zich eenigszins belachelijk maken door een onbescheiden houding aan te nemen.

AANSTELLING VAN BURG. PARTIJ : men neemt stelling als of van burgerlijke partij, een aanstelling is een benoeming of een werkopdracht ; een pleitbezorger aanstellen : is niet zoo slecht hoewel hij met geen vreeselijk werk wordt gelast ; het klinkt echter beter dat een pleitbezorger zich stelt of wordt gesteld ; en dat men spreekt van een stelling van pleitbezorger.

OP DE ROL BRENGEN : en niet op den rol brengen, rol is vrouwelijk ; rayer du rôle : van de rol afvoeren ; biffer du rôle : schrappen ; rol is alleen mannelijk in studententaal : op den rol gaan ; mise au rôle : rolzetting.

MONDELING : en niet mondelings ; MONDELINGE BESLUITEN : en niet mondelingsche besluiten ; dit woord komt als Z.-Nederlandsch al voor in sommige woordenboeken.

VOORAFGAANDE kwestie : en niet voorafgaandelijke.

ONTVANKELIJK voor ontvangbaar ; ontvangbaarheid voor ontvankelijkheid (recevabilité) ; vindt men meest in vonnissen, de advocaten schijnen nog zoo diep niet gevallen als sommige rechters.

ER DIEN EEN SCHADEVERGOEDING TOEGEKEND TE WORDEN : herhaaldelijk vindt men in vonnissen, bijzonder in Brusselsche « aangezien er plaats grijpt een vergoeding toe te kennen » waarin men dom letterlijk terugvindt « att. qu'il y a lieu ».

HANDTEEKENING : en niet handteeken ; handteekening = signature ; handteeken = signe de la main.

ONBRUIKBAARHEID VAN AUTO : (chômage) het Fransch woord dat heden schering en inslag is in alle verkeersongevalzaken had in 't geheel die beteekenis niet doch kreeg ze stilaan. Voor dit woord heeft haast ieder balie of rechtbank een verschillende vertaling, men spreekt van liggeld, staangeld, schade voor

niet gebruik, onbruik, ongebruik, derving, be-rooving, ligtijd, niet rijden, herstelduur, her-steltijd, werkeloosheid, buitenwerkingstelling !

Hier dient een geschikt woord gevonden te worden en ik acht onbruikbaarheid misschien nog wel het meest gepaste. Wie iets beter weet, pakke er mede uit.

PRESIDIALE BESCHIKKING : beslissing van den voorzitter der Rechtbank ; meestal in kortegeding.

BETEEKENING : van een vonnis door deur-waarder ; niet de beteekenis.

LOONBESLAG : is heel wat beter dan bes-lagneming van loon.

EEN DAGVAARDING UITBRENGEN : lijkt me beter dan betekenen of doen ; betekenen houde men liefst en uitsluitend voor het ter kennis brengen der gerechtelijke uitspraak of voor een opzegging.

HET BEROEPEN VONNIS : beter dan het vonnis waarbij beroep of waarvan beroep.

KLACHTGERECHTIGD ZIJN : die het recht heeft klacht neer te leggen.

BEVOORDEELEN : niet bevoordeelen.

BENADEELEN : niet benadeelen.

BUITENSTAANDER : die met de zaak niets te maken heeft ; met twee a's.

TEGENSTANDER : tegenstrever, met een a.

DE WET WORDT VAN KRACHT OF DE WET TREEDT IN WERKING : de wet komt in voege of treedt in voege is onnederlandsch.

E. V. D.

Wetgeving.

WETSONTWERP OP HET PREFERENT STEMRECHT IN DE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,

Het ontwerp dat de Regering U opnieuw ter bespreking voorlegt is datgene dat zij reeds ter vergadering van 11 December 1930 (Parlementaire Bescheiden, Senaat, nr 32) indiende, maar dat wegens de ontbinding van de Kamers verviel.

Sedert bedoeld ontwerp, dat door het Vast Comité van den Raad voor Wetgeving opgemaakt werd, het licht zag, ondernam de Kamer der Volksvertegenwoordigers een daarmede gelijklopend werk, doch, men moet het erkennen, naar een tamelijk verschillende opvatting.

Het verslag, uit naam van de hoofdafdeeling van de Kamer op 1 Juli 1932 door den heer Mundeleer (Bescheid Kamer, nr 278) uitgebracht over het wetsvoorstel van de heeren Jules Mathieu c. s., gedagteekend 3 April 1930, besloot onder meer tot de radicale afschaffing van het meervoudig stemrecht, terwijl het ontwerp van de Regering het in stand hield mits zekere beperkingen en onder vast bepaalde voorwaarden.

In verband hiermede is het van belang er op te wijzen dat in Frankrijk, waar verschillende wetsvoorstellen waren ingediend geworden, die hetzelfde doel hadden als door de heeren Mathieu c. s. werd nagestreefd, de Commissiën zoowel van de Kamer als van den Senaat zich ten slotte bij de leidende gedachten van het stelsel van het Vast Comité van den Belgischen Raad voor Wetgeving aansloten.

Zoo huldigden het verslag van den heer Ramadier, in de Kamer ; het tegenontwerp van den heer Dauthy, in de Commissie voor Burgerlijke Wetgeving van den Senaat ; de adviezen van de Commissiën voor Handel en Financiën van den Senaat, tegelijk den regel dat de stemkracht evenredig moet zijn aan het quotum van het onderschreven kapitaal en dat eventueel aanvullende stemmen toegekend zullen worden aan de volgestorte aandelen, die sedert meer dan twee jaren op naam zijn. De tekst, die ten slotte op 30 Juni 1931 aan den Franschen Senaat ter behandeling werd voorgelegd, vertoonde veel gelijkenis met het ontwerp van 11 December 1930 van de Belgische Regering. Die tekst werd op 1 December 1931 door den Senaat aangenomen.

Aan den anderen kant werd het ontwerp van de Belgische Regering ter studie genomen door de Internationale Conferentie voor vergelijkend recht, die in 1932 te 's Gravenhage gehouden werd ; uit het rapport van professor Perceux op bedoeld Congres, kan worden opgemaakt dat het Belgisch ontwerp voorzeker niet onderdoet voor de tot nog toe in de verschillende Europeesche landen ingediende of aangenomen ontwerpen (Zie : Annales de Droit Commercial international, 1932, blz. 202 tot 227).

De Regering denkt dat bovenstaande beschouwingen haar kunnen versterken in de meening dat het zal volstaan het ontwerp van 11 December 1930 zonder meer opnieuw ter tafel te leggen.

Het verslag van het Vast Comité van den Raad voor Wetgeving, dat destijds reeds bekend gemaakt werd, strekt het ontwerp tot memorie van toelichting.

De Minister van Justitie,
JANSON.

WETSONTWERP OP HET PREFERENT STEMRECHT IN DE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

ALBERT, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil !
Op voorstel van Onzen Minister van Justitie, Wij hebben besloten en wij besluiten :
Onze Minister van Justitie is gelast, in Onzen Naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

Eerste artikel.

De tweede alinea van artikel 74 van de samengeordene wetten op de burgerlijke vennootschappen en de vennootschappen van koophandel wordt door de volgende bepalingen vervangen :

Niettegenstaande daarmede strijdige bepaling, hebben al de aandeelhouders, mits zij zich naar de voorschriften van de statuten gedragen, het recht in persoon of bij gemachtigde te stemmen.

Ieder aandeel geeft recht op een stem.
Zijn de aandelen van ongelijke waarde, of is hun waarde niet vermeld, dan geeft elk onder hen van rechtswege een aantal stemmen in verhouding

tot het door dat aandeel vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal, terwijl daarbij het aandeel dat het kleinste quotum vertegenwoordigt voor één stem gerekend wordt ; met breuken van stemmen wordt geen rekening gebouwen.

Nochtans kan er door middel van een statutaire bepaling een preferent stemrecht toegekend worden aan de volgestorte aandelen, die het geheel of een gedeelte van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, voor zoover die, sedert zij gevormd zijn, aandelen op naam waren, of wel voor zoover de aanvraag tot omzetting in aandelen op naam, gestaaid door de neerlegging van de aandelen aan toonder, sedert ten minste twee jaar gedaan werd.

De titels, aigeleverd ter vervanging van aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen en terugbetaald worden door afneming op de winst of door middel van lofing, zijn met die aandelen gelijkgesteld voor de toepassing van dit artikel.

De aanvraag tot omzetting in aandelen op naam wordt bij ter post aangeteekend schrijven tot den Raad van beheer gericht. Van den datum van de toezending der aanvraag wordt melding gemaakt in het register van de aandelen op naam, op den rand van de inschrijving.

Door het preferent stemrecht kan het aantal stemmen dat aan het aandeel verbonden is, ten hoogste verdriedubbeld worden.

Het preferent stemrecht houdt op wanneer de daarmede begunstigde aandelen in aandelen aan toonder omgezet worden.

Niemand mag aan de stemming deelnemen voor een hooger aantal stemmen dan een vijfde van het aantal stemmen aan het globaal aantal titels verbonden, of de twee vijfden van het aantal stemmen aan de vertegenwoordigde titels verbonden ; de vermindering geschiedt eerst op de stemmen verbonden aan de aandelen met preferent stemrecht.

Daarenboven wordt er geen rekening gehouden met de bijkomende stemmen verbonden aan de aandelen met preferent stemrecht, in de mate waarin het totaal der stemmen door die aandelen uitgebracht hooger is dan de twee vijfden van het totaal uitgebrachte stemmen.

Evenzoo wordt er geen rekening gehouden met de stemmen door de statuten verbonden aan de winstbewijzen of winstaandelen, die, welke ook hun benaming zij, het maatschappelijk kapitaal niet vertegenwoordigen, in de mate waarin het totaal door die titels uitgebrachte stemmen hooger is dan de twee vijfden van het totaal uitgebrachte stemmen.

Wanneer de aan beperking onderhevige stemmen verdeeld zijn, geschieden de verminderingen op de verschillende totalen der opgetelde stemmen, naar verhouding tot het aandeel door die stemmen in ieder totaal genomen ; met breuken van stemmen wordt geen rekening gehouden.

Art. 2.

Het 2° van artikel 36 van de samengeordene wetten wordt door de volgende bepaling vervangen :

« 2° Het doel der vennootschap, het maatschappelijk kapitaal, het aantal aandelen en het aantal bij de wet en de statuten toegekende stemmen ».

Art. 3.

De eerste alinea van artikel 41 der samengeordene wetten wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Het kapitaal der naamloze vennootschappen wordt verdeeld in aandelen met of zonder vermelding van waarde.

» Behalve de aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, kunnen er winstbewijzen of winstaandelen worden gevormd ; de statuten bepalen welke rechten daaraan verbonden zijn ; nochtans mag hun niet meer dan één stem per titel toegekend worden.

» Het gezamenlijk aantal winstbewijzen of winstaandelen die stemrecht hebben, mag niet meer bedragen dan de helft van het totaal aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen. »

Art. 4.

In artikel 44 van de samengeordene wetten wordt, na de woorden : « de nominale waarde der titels of het maatschappelijk aandeel dat zij vertegenwoordigen », het volgende zinslid ingevoegd :

« Het aantal aan de aandelen verbonden stemmen alsmede de bepalingen van de statuten die op het preferent stemrecht betrekking hebben, indien daartoe termen zijn ».

Art. 5.

Overgangsbepalingen.

§ 1. — De in de derde alinea van artikel 41 voorziene beperking van het aantal titels die het maatschappelijk kapitaal niet vertegenwoordigen en stemrecht hebben, is niet toepasselijk op de vóór het va kracht worden van deze wet uitgegeven titels.

§ 2. — De bij de vierde alinea van artikel 74 gestelde regel is niet van toepassing op de vóór het va kracht worden van deze wet uitgegeven aandelen, tenzij met de volgende verzachtingen : indien, bij toepassing van dien regel, de aandelen die het hoogste quotum van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, recht hebben op twee stemmen, geven de aandelen, die een minder quotum vertegenwoordigen, eveneens recht op twee stemmen ; indien de aandelen, die het hoogste quotum vertegenwoordigen, recht hebben op drie stemmen of meer, geven de aandelen, die een minder quotum vertegenwoordigen, recht op drie stemmen.

De toekenning van bijkomende stemmen aan de aandelen, die niet het hoogste quotum vertegenwoordigen, is nochtans afhankelijk gesteld van de vervulling, binnen zes maanden na de bekendmaking van deze wet, van de voorwaarden in zake den nominatieven vorm en de volstorting van die aandelen vereischt voor het toekennen van het preferent stemrecht.

Het voordeel van deze bepaling en dat van de vijfde alinea van artikel 74, mogen niet gelijktijdig genoten worden.

§ 3. — De bij de vijfde alinea van artikel 74 voor het preferent stemrecht gestelde voorwaarde, n.l. dat de aanvraag om aandelen in aandelen op naam om te zetten sedert ten minste twee jaar gedaan werd, is niet van toepassing op de aandelen in titels op naam omgezet uiterlijk binnen zes maanden na de bekendmaking van deze wet.

Gegeven te Brussel, den 20 Maart 1933.

ALBERT.

Van 's Konings wege :
De Minister van Justitie,
JANSON.